

Kastamonu Milletvekili Hakkı Köylü'nün; Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/21)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

22. Yasama döneminde vermiş olduğum, 2/431 esas numaralı "Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimi", İçtüzüğün 77 nci maddesi gereğince yenilemek istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Hakkı Köylü
Kastamonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Hakkı Köylü
Kastamonu

GENEL GEREKÇE

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun genel hükümleri dikkate alındığında, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna ve bu Kanuna istinaden çıkarılmış olan Bakanlar Kurulu Kararlarına aykırı fiiller yaptırımsız kalacağından, söz konusu boşluğun doldurulması amacıyla, madde hükmünün 30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununda benimsenen yaptırım rejimine uydurulması gerekmektedir.

Teklifle sözkonusu boşluk doldurulacak ve Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu, bütüncül bir anlayışla mevzuata uyumlaştırılacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun genel hükümleri karşısında, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna ve bu Kanuna istinaden çıkarılmış olan Bakanlar Kurulu Kararlarına aykırı fiiller müeyyidesiz kalacağından, söz konusu boşluğun doldurulması amacıyla, madde hükmünün 30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununda benimsenen yaptırım rejimine uydurulması gerekmiştir.

Madde 2- Söz konusu maddelerde yer alan düzenlemelere 30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun genel hükümleri karşısında artık ihtiyaç kalmamıştır. Bu nedenle, söz konusu madde hükümlerinin yürürlükten kaldırılması gerekmiştir.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No.: 2/21

28/11/2008

Karar No.: 20

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca 22 nci Yasama Döneminde esas komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilen "Kastamonu Milletvekili Hakkı Köylü'nün Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/431)", Adalet Komisyonunda görüşülerek Komisyon raporu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve rapor bastırılarak 1038 sıra sayısı ile gündemdeki yerini almıştır. Ancak Kanun Teklifi, 22 nci Yasama Döneminde sonuçlandırılmamış olduğundan hükümsüz sayılmış olup 10/10/2007 tarihinde İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi gereğince yenilenmiş ve 22/10/2007 tarihinde Başkanlığımızca esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir. Kanun Teklifi (2/21), Komisyonumuzun 13/11/2008 tarihli 28 inci toplantısında teklif sahibi Kastamonu Milletvekili Hakkı Köylü'nün, Adalet Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür .

Teklif sahibi Milletvekili tarafından Komisyon toplantısında açıklamalarda bulunulmuştur.

Şöyle ki, Teklifte öngörülen değişiklikler yapılmadığı takdirde, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun genel hükümleri de dikkate alındığında, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna ve bu Kanuna istinaden çıkarılmış olan Bakanlar Kurulu Kararlarına aykırı fiiller yaptırımsız kalacaktır. Boşluğun doldurulması amacıyla 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununda benimlenen yaptırım rejimi ile yeknesaklık sağlanmış ve Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun bütüncül bir anlayışla mevzuata uyumlaştırılmaya çalışılmıştır.

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasından sonra maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 1 inci maddesi ile değiştirilmesi öngörülen Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi verilen önerge doğrultusunda aşağıdaki gerekçelerle değiştirilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasına Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre suç veya kabahat oluşturan eylemin ortadan kaldırılmasına yol açacak şekildeki muhtemel algılamaları bertaraf etmek amacıyla "21/03/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerine göre suç veya kabahat oluşturmadığı takdirde" ibaresi ve üçüncü fıkrasının sonuna da yurda getirilmesi gereken para miktarının düşük olması halinde birinci fıkra hükmüne göre verilmesi gereken asgari idari para cezası miktarının, üçüncü fıkranın ikinci cümlesi hükmüne göre verilmesi gereken idari para cezası miktarından fazla olabileceği teorik olarak mümkün görüldüğü için verilecek olan idari para cezası miktarına azami bir sınır getirilmesi amacıyla

" Ancak, verilecek idari para cezası yurda getirilmesi gereken paranın yüzde ikibuçüğünden fazla olamaz" cümlesi eklenmiştir. Anılan madde söz konusu değişikliklerle birlikte oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Teklifin 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklif, kanun tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Ahmet İyimaya	<i>Hakkı Köylü</i>	Mehmet Emin Ekmen
Ankara	Kastamonu	Batman
(İmzada bulunamadı)		(Toplantıya katılmadı)
Kâtip	Üye	Üye
İlknur İnceöz	<i>Ahmet Aydın</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Aksaray	Adıyaman	Afyonkarahisar
(İmzada bulunamadı)		(Muhalefet şerhi vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Zekeriya Aslan</i>	Osman Ertuğrul	<i>Yılmaz Tunç</i>
Afyonkarahisar	Aksaray	Bartın
	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
Hamit Geylani	Fatih Metin	<i>Mehmet Tunçak</i>
Hakkâri	Bolu	Bursa
(Toplantıya katılmadı)	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Salih Erdoğan</i>	<i>Celal Erbay</i>	<i>Veysi Kaynak</i>
Denizli	Düzce	Kahramanmaraş
Üye	Üye	Üye
<i>Turgut Dibek</i>	<i>Metin Çobanoğlu</i>	<i>Ali Öztürk</i>
Kırklareli	Kırşehir	Konya
(Muhalefet şerhim vardır)	(Muhalefet şerhim vardır)	
Üye	Üye	Üye
İhsan Koca	<i>Ali Rıza Öztürk</i>	<i>Mustafa Hamarat</i>
Malatya	Mersin	Ordu
(İmzada bulunamadı)	(Muhalefet şerhim vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Rahmi Güner</i>	Rıdvan Yalçın	<i>Yahya Akman</i>
Ordu	Ordu	Şanlıurfa
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(İmzada bulunamadı)	
	Üye	
	<i>Ali İhsan Köktürk</i>	
	Zonguldak	
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifiyle, Kabahatler Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle, idareye verilen ceza verme yetkisi genişletilmektedir. Bu çerçevede yargılamadan ceza verme yetkisi genelleştirilmektedir. Maddeler itibarıyla bakıldığında ise bazı çelişkili ve tutarsız hususlar göze çarpmaktadır.

Kanunun 3. Maddesinin 1. ve 2. Fıkrasında suçun faili olarak "kişi" tabiri geçmektedir. Bu tabir genelde gerçek kişileri kapsadığından, gerçek kişilere ceza verilmesi şirketler açısından yönetim kurulu üyelerine ceza verileceği anlamına gelmektedir. Öte yandan, maddede müteselsillik hükmü yer almadığından aynı miktar döviz getirmeyen iki şirketten örneğin üç kişilik yönetim kurulu olan şirket, gelmeyen döviz bedelinin % 5'i oranında üç defa cezalandırılacaktır. Bu durumda verilecek olan ceza gelmeyen dövizin % 15'i olacaktır. Buna mukabil örneğin, on kişilik bir yönetim kurulu olan şirkette hakiki şahıslara % 5'ten toplam % 50 oranında ceza verilmiş olacaktır. Teklif, "ceza adaleti"ne de uymamaktadır. Bu da "eşit suça eşit ceza ilkesi"ne açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Bu nedenle, 3. maddenin 1. ve 2. fıkrasındaki "kişi" tabiri "gerçek veya tüzel kişi" olarak değiştirilmelidir.

Kanun teklifinin 3. maddesinin 4. fıkrasındaki "yurda getirmekle yükümlü oldukları döviz" tabirinin metinden çıkarılması gerekmektedir. Çünkü yurda getirilmeyen döviz hakkında nasıl bir işlem yapılacağı 3. maddenin 3. fıkrasında belirtilmiştir. Bu hükmün 4. fıkrada kalması halinde, tüm getirilmeyen dövizler bu kapsamda kabul edilecek ve 3. fıkradaki müeyyideler ortadan kalkmış olacaktır. Tek fiilin iki ayrı maddede cezalandırılması için tatbikatta bunları birbirinden ayıracak bir kıtas bulunmamaktadır.

Kanun teklifinin 3. maddesinin 4. fıkrasında, "döviz veya Türk parası" üzerinden işlem yapıldığı için, "rayiç bedel" tabirinin yer alması çelişki yaratmaktadır. Muvazaalı işlemler Türk parası üzerinden yapılırsa miktar zaten bellidir; döviz üzerinden yapılması halinde ise, zaten 6. fıkrada bu husus düzenlenmektedir. Teklifte zaten fiilin işlendiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alındığından da, rayiç bedel tabirine gerek kalmamıştır. Ayrıca, kanunda cezalara esas olmak üzere döviz alış kuru olarak zaten varken, teklifte döviz satış kuru olarak yeni bir hüküm eklenmesi doğru değildir. Bunun yanı sıra, 6 Ağustos 2003 tarih ve 25191 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ve yayımı tarihinde yürürlüğe giren "4961 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile değiştirilen 1 ve 2 numaralı Geçici Maddelerde hala "döviz alış kuru" olarak yer aldığından kanunun maddeleri arasında da tezat oluşmaktadır.

Öte yandan, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'daki suçların belirlenmesi yalnız kanunla değil, aynı zamanda, kararlarla ve tebliğlerle de düzenlendiği için, Türkiye'de bu konuda karar verecek tüm savcılar ile itirazı inceleyecek mahkemelerin ihtisas sahibi olması gerekmektedir. Nitekim 1567 sayılı Kanun bu davalara bakacak mahkemelerin Adalet Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken belirlenmesi gerektiğini belirtmiş ve bunca yıldır bu husus uygulanmıştır. Kambiyo davalarına bakan ihtisas savcısı ve bu savcının kararlarını inceleyerek mahkemelerin eskiden olduğu gibi Adalet Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca belirlenmesinin daha faydalı olacağını düşünmekteyiz.

Son olarak, bu Teklifin yasalaştığı tarihten önce açılmış davaların kararlarının hangi merci tarafından verileceğine ilişkin Teklifte bir hüküm bulunmamaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle yasa teklifine muhalifiz.

Saygılarımızla.

Metin Çobanoğlu
Kırşehir

KARŞI OY YAZISI

Kastamonu Milletvekili Hakkı Köylü'nün 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine aşağıdaki nedenlerle karşıyız.

Bu teklif ile kabahatlerin TCK'dan ayrılarak idare hukuku alanına taşınması sonucunu doğuran hatalar zincirine yeni bir halka eklenmektedir. Hukuk devletlerinde yargılamasız ceza verilmemesi kuralı esastır. Oysa Kabahatler Kanununun düzenlenmesiyle, mahkemelerin iş yükü gibi bahanelerle idareye ceza verme yetkisi tanınmış ve bu yetki yargı erki aleyhine, yürütme erki lehine genişlemiştir. Bu teklifle bu hata daha da yaygınlaşmaktadır.

Bu teklifle, suçun teşebbüs aşamasında kalıp kalmadığı hususunda dahi idareye yargılamasız ceza verme yetkisi tanınmaktadır. Yargılama süreci olmadan böyle değerlendirme yapılabilme olanağı bulunmadığı gibi, daima kötüye kullanılabilcek bir düzenlemeye yer verilmektedir.

Bu nedenlerle kanun teklifine karşıyız.

18.11.2008

Halil Ünlütepe
Afyonkarahisar

Rahmi Güner
Ordu

Ali Rıza Öztürk
Mersin

Ali İhsan Köktürk
Zonguldak

Turgut Dibek
Kırklareli

**KASTAMONU MİLLETVEKİLİ
HAKKI KÖYLÜ'NÜN TEKLİFİ
TÜRK PARASININ KIYMETİNİ KORUMA
HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 20.2.1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

MADDE 3- (1) Bakanlar Kurulunun bu Kanun hükümlerine göre yapmış bulunduğu genel ve düzenleyici işlemlerdeki yükümlülüklere aykırı hareket eden kişi, üçbin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

(2) Fiili 1 inci maddede yazılı kıymetlerin izinsiz olarak yurttan çıkarılması veya yurda sokulması mahiyetinde ise, kişi, eşya ve kıymetlerin rayiç bedeli kadar, teşebbüs halinde bu bedelin yarısı kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

(3) Her türlü mal, kıymet, hizmet ve sermaye ithal ve ihraç edenler veya bu işlere aracılık edenlerden bu işlemlerinden doğan alacaklarını 1 inci maddeye göre alınan kararlardaki hükümlere göre ve bu kararlarda tayin edilen süreler içinde yurda getirmeyenler, yurda getirmekle yükümlü oldukları kıymetlerin rayiç bedelinin yüzde beşi kadar idari para cezasıyla cezalandırılırlar. İdari para cezasına ilişkin karar kesinleşinceye kadar alacaklarını yurda getirenlere, birinci fıkraya hükmüne göre idari para cezası verilir.

(4) İthalat, ihracat ve diğer işlerinde döviz veya Türk Parası kaçırmak kastıyla muvazaalı işlemlerde bulunanlar, yurda getirmekle yükümlü oldukları veya kaçırdıkları kıymetlerin rayiç bedeli kadar idari para cezasıyla cezalandırılırlar. Bu fiilin teşebbüs aşamasında kalması halinde verilecek ceza yarı oranında indirilir.

(5) Bu kabahatlerin bir tüzel kişinin yararına olarak işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişiye de aynı miktarda idari para cezası verilir.

**ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRK PARASININ KIYMETİNİ KORUMA
HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 3-** Bakanlar Kurulunun bu Kanun hükümlerine göre yapmış bulunduğu genel ve düzenleyici işlemlerdeki yükümlülüklere aykırı hareket eden kişi, üçbin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

Fiil, 1 inci maddede yazılı kıymetlerin izinsiz olarak yurttan çıkarılması veya yurda sokulması mahiyetinde ise, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerine göre suç veya kabahat oluşturmadığı takdirde kişi; eşya ve kıymetlerin rayiç bedeli kadar, teşebbüs halinde bu bedelin yarısı kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

Her türlü mal, kıymet, hizmet ve sermaye ithal ve ihraç edenler veya bu işlere aracılık edenlerden bu işlemlerinden doğan alacaklarını 1 inci maddeye göre alınan kararlardaki hükümlere göre ve bu kararlarda tayin edilen süreler içinde yurda getirmeyenler, yurda getirmekle yükümlü oldukları kıymetlerin rayiç bedelinin yüzde beşi kadar idari para cezasıyla cezalandırılırlar. İdari para cezasına ilişkin karar kesinleşinceye kadar alacaklarını yurda getirenlere, birinci fıkraya hükmüne göre idari para cezası verilir. Ancak, verilecek idari para cezası yurda getirilmesi gereken paranın yüzde ikibüçğundan fazla olamaz.

İthalat, ihracat ve diğer işlerinde döviz veya Türk Parası kaçırmak kastıyla muvazaalı işlemlerde bulunanlar, yurda getirmekle yükümlü oldukları veya kaçırdıkları kıymetlerin rayiç bedeli kadar idari para cezasıyla cezalandırılırlar. Bu fiilin teşebbüs aşamasında kalması halinde verilecek ceza yarı oranında indirilir.

(Kastamonu Milletvekili
Hakkı Köylü'nün Teklifi)

(6) Kabahatin konusunu yabancı para oluşturmaması halinde, idari para cezasının hesaplanmasında fiilin işlendiği tarih itibarıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının bu paraya ilişkin "döviz satış kuru" esas alınır.

(7) Bu madde hükmüne göre idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı yetkilidir.

MADDE 2- (1) Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanununun 4 ve 5 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Bu kabahatlerin bir tüzel kişinin yararına olarak işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişiye de aynı miktarda idari para cezası verilir.

Kabahatin konusunu yabancı para oluşturması halinde, idari para cezasının hesaplanmasında fiilin işlendiği tarih itibarıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının bu paraya ilişkin "döviz satış kuru" esas alınır.

Bu madde hükmüne göre idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı yetkilidir."

MADDE 2- Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanununun 4 ve 5 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

